

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.
Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1937. Št. 2. 3

Posamezna šte. 1 Din.

Poročilo o občnem zboru Vincencijeve družbe v Kranju

Dne 14. februarja 1937 se je vršil dopoldne ob 9,30 redni letni občni zbor Vincencijeve družbe v Kranju v učilnici gospodinske šole v Marijanišču.

G. predsednica Rooss Marija je otvorila občni zbor s pozdravom vseh navzočih, zlasti so veljale njene pozdravne besede sreskemu šolskemu nadzorniku gospodu Vinku Rupretu in njegovi ge. soprogi, Rupret Ivani, učiteljici v Kranju.

Z iskreno hvaležnostjo se je spomnila vseh dobrotnikov, ki so v preteklem letu tako požrtvovalno podpirali Vincencijevo družbo, zlasti obe hranilnici v Kranju in g. dr. K. kot neimenovani dobrotnik, ter mestna občina s prispevkom letnih 6.000 Din za bolniško sestro.

Omenjala je tudi vesele dogodke v preteklem poslovnem letu: prezidavo Marijanišča, 50 letnico družbenega duhov. voditelja g. Matije Škerbca. Zadnji teden pred občnim zborom je obhajala g. Leopoldina Šavnikova svoj 85. rojstni dan. Bila je to prva in dolgoletna predsednica Vincencijeve družbe, ki je s svojim tihim in požrtvovalnim delom otirala siromakom solze.

Po uvodnem govoru gdč. predsednice se je prešlo k dnevnomu redu, ki je bil sledeči:

- 1.) Čitanje zapisnika 8. občnega zbora.
- 2.) Poročilo tajnic.
- 3.) Blagajniško poročilo.
- 4.) Poročilo o prometu znamk Vincencijeve družbe.
- 5.) Poročilo o delovanju Marijanišča.
- 6.) Poročilo revizorjev.
- 7.) Volitev odbora.
- 8.) Slučajnosti.

Ad 1.) Tajnica ga. Žontarjeva je prečitala zapisnik občnega zbora iz leta 1935, katerega so navzoči soglasno odobrili.

Ad 2.) Nato je podala tajniško poročilo, ki je bilo objavljeno v 2. šte. Kranjskega zvana, in se je v celoti odobrilo.

Ad 3.) Ker je bilo v blagajniškem poročilu v Kranjskem zvonu nekaj netočnosti, je podala blagajničarka ga. Gorjančeva ponovno poročilo. (Priloga 1.) Vsebinsko istega so vzeli navzoči na znanje.

Ad 4.) O akciji znamk Vincencijeve družbe je poročala predsednica:

16. februarja 1936 prevzeto:

znamk za	Din 1.335,—
gotovine	Din 459,50
novi tisk 20. febr. 1936	Din 258,25
novi tisk 30. okt. 1936	Din 373,—
Skupaj	Din 2.427,75

11. februarja 1937 v zalogi so znamke:

860 kom. á 1 Din	Din 860,—
958 kom. á 50 p.	Din 479,—
uničenih 100 kom. á 0,25 Din	Din 25,—
plačan račun z dne 20. febr. 1936	Din 74,50
plačan račun z dne 30 dec. 1936.	Din 91,—
Skupaj	Din 1.529,50

Prevzeto v znamkah in gotovini	Din 2.427,75
izdano	Din 1.529,50
Ostane	Din 898,25

11. febr. 1937 blagajničarki	Din 500,—
Ostane gotovine	Din 398,25

Predsednica je ugotovila, da stanje znamk (prometa) ni ravno najboljše. Želeti bi bilo, da se znamk čimveč razpeča, ker je to dober vir dohodkov za Vincencijevo družbo.

Ad 5.) Poročilo o delovanju Marijanišča je podala prednica zavoda s. Magda. — Splošna želja je bila, da se isto v celoti priobči v Kranjskem zvonu. (Priloga 2.)

Ad 6.) Prebralo se je pismeno poročilo obeh revizorjev, ki sta pregledala poslovanje celotnega odbora in ga našla v najlepšem redu. Zato predlagata, da se da razrešnica s pohvalo celokupnemu odboru, zlasti tajnici in blagajničarki. Poročilo se je odobrilo.

Z vzklikom je bil izvoljen sledeči odbor:

Predsednica	: gdč. Rooss Marija,
I. podpredsednica	: ga. Rant Marija,
II. podpredsednica	: ga. Šinkovec Marija,
tajnica	: gdč. Ogrizek Vida,
namestnica	: ga. Slapar Franja,
blagajničarka	: ga. Gorjanc Marija,
namestnica	: ga. Rupret Ivana,
gospodarica	: ga. Šorli Ivana,
namestnica	: gdč. Dolenc Elza.

Za pregledovalca računov: g. Korbar Franc in g. Rupret Vinko.

Ob sklepu se je predsednica zahvalila navzočim za vso požrtvovalnost in naklonjenost v blagor Vincencijeve družbe in prosila za nadaljnje sodelovanje.

Ob 10,30 je bil občni zbor zaključen.

POROČILO

O dohodkih in izdatkih „Vincencijeve družbe“ v Kranju za poslovno leto 1936.

Denarni promet v letu 1936 pri „Vincencijevi družbi“ in sicer pri podporni akciji je bil sledeči:

Dohodki: Saldo z dne 31. decembra 1935:	
Vloga v hranil. knj. Ljudske hranil. in posojilnice v Kranju	Din 13.948,—
Denarja v ročni blagajni	Din 1.161,75
Članarina nabrana v letu 1936	Din 2.180,—
Podpora Lj. hran. in pos. v Kranju	Din 3.500,—
Nabiralne pole za velik. obdarovanje	Din 4.292,50
Prodana kravja koža	Din 351,—
Neimenovani dobrotnik daroval	Din 16.000,—
Gospa Slavka Savnik-ova darovala	Din 640,—
Gospa Ham-ova	Din 310,—
Dr. Megušar, odvetnik, vsled poravnave	Din 300,—
Dr. Šilar, odvetnik, vsled poravnave	Din 250,—
Gospa Eržen-ova, soproga Dr.	Din 200,—
Razni darovalci, mesto venca umrlim darovali Vincencijevi družbi	Din 649,—
Razni darovalci manjših zneskov v skupni vrednosti	Din 5.186,25
Kruh sv. Antona iz ubožnega fonda	Din 1.000,—
Dobiček od znamk za reveže. Akcija znamk l. 1935 - 1936.	Din 1.501,44

Letno poročilo zavoda Marijanišče za l. 1936.

Izredni dohodki v letu 1936 so bili sledeči:

Podpora banske uprave 1. febr. 1936.	Din 10.000,—
Podpora banske uprave 12. maja 1936.	Din 15.000,—

Od tega se je porabilo 2.000 Din za tekoče izdatke, drugo se je porabilo za prezidavo.

Gospa Slavka Šavnik je darovala zavodu dne 12. junija 5.000 Din. Od Vincencijeve družbe dne 16. avgusta 4.400 Din in dne 1. decembra 2.000 Din. Zadnja vsota se je porabila za tople rjuhe in copate, otrokom za Miklavža.

Neimenovani je daroval zavodu Din 1.000,—, 1 vrečo moke in 1 vrečo bel. zdroba. Kolo Jugoslovanskih sester je darovalo našim otrokom šolarjem za Miklavža 9 novih toplih oblekc. Veliko smo prejeli tudi od posameznih tvrdk in trgovin v blagu.

Od drugih dobrotnikov smo prejeli v denarju skupno 1.750 Din. Bog naj vsem in vsakemu posebej tisočero povrne!

Nabiralne pole za obdaritev za sv. Miklavža	Din 5.916,—
Razne tvrtke darovale za sv. Miklavža	Din 570,—
Občina darovala	Din 4.000,—
Celotne obresti hranilne knjižice	Din 649,45
Skupaj	Din 62.605,35

Izdatki:

Redne mesečne podpore	Din 1.470,44
Izredne mesečne podpore	Din 2.990,—
Plačani računi za živila, mleko, obleko in drugo	Din 15.039,50
Plačani računi šiviljam za delo oblek in perila	Din 426,25
Plačana drva	Din 1.411,25
Plačilo za kravo	Din 1.667,—
Podpora „Marjanišču“	Din 19.000,—
Za obresti v mestno hranilnico	Din 1.000,—
Plačilo za mletev koruze	Din 508,—
Stroški za znamke, koleke in druge pis. potrebščine	Din 314,—
Manipulacijski stroški in provizija Lj. hr. knj.	Din 29,91
Skupaj	Din 43.856,35

Skupni prejemki so Din 62.605,35

Skupni izdatki so Din 43.856,35

Ostanek Din 18.749,—

Ostanek Din 18.749,— je vloga v hranilni knjižici Ljudske hranilnice in pos. v Kranju.

Kranj, dne 1. februarja 1937.

Marica Gorjančeva
t. č. blagajničarka

Redni dohodki:

Mesečnina gojenk in otrok znaša	Din 108.900,—
Dohodki iz vrta	Din 16.500,—
Otroški vrtec	Din 6.320,—
Za bolničarko od mestne občine	Din 6.000,—

Dohodki celega leta znašajo Din 185.950,—

Celotni stroški so bili za zavod enaki dohodkom.

Ko smo lansko leto zvedeli o načrtih za razširitev našega zavoda, smo z nemalim strahom sprejeli to vest, češ, odkod se bodo dobila za to potrebna denarna sredstva. Toda v zaupanju na božjo pomoč in usmiljenje blagih src se je z delom pričelo 10. aprila in deloma končalo 15. oktobra.

Kdor je bil kdaj v našem zavodu, je lahko uvidel, da je bilo prejšnje poslopje za naš sedanji delokrog premajhno. In danes! Kako lepe prostore smo pridobili za dijakinje in gojenke gospodinjske šole, a najbolj veseli smo lepe prostorne, moderne kuhinje in obednice. Kako nam je olajšano delo, kako zadovoljne so

gojenke in dijakinje, vemo pač najbolje tisti, ki smo prej z njimi prenašali neprijetnosti tesnih in neprimer-
nih prostorov, bodisi v kuhinji, obednici in v spal-
nicah.

Pa bo morda kdo mislil, da so sedaj novi prostori prazni. Nikakor ne! Takoj v začetku šolskega leta smo sprejeli v novi del konvikta 24 gimnazijk. V prvem nadstropju so njih zračne spalnice in učilnica. Prejšnja soba gospodinjske šole služi letos otrokom osnovne šole, katerih je 18 za učilnico. Vidite jih lahko vsak dan, ko korakajo okrog osme ure v šolo s svojo nadzornico kandidatino. In naši najmlajši, katerih je 17 po številu, imajo svoj kotic v predsobi stare kuhinje. Prijetna topla sobica jim služi sedaj kot dnevno zavetišče. Tu se odigravajo ljubki prizori nedolžnih otrok, o katerih bi nam vedela sestra, ki je čez dan zaposlena pri njih, povedati marsikaj zanimivega — veselega pa tudi žalostnega. Po večini so to sami revčki, ki niso in ne bodo nikdar deležni toplega objema mamice, ne nje-
nega vročega poljuba in ljubezni. Pri teh malih nebog-
ljenčkih pač v resnici najlažje udejujemo delo usmi-
ljenja. Tu teši lakoto, karaj poredneža, tolaži joka-
jočega, pohvali ubogljivega, ustrezni potrebemu, vedno in povsod dan na dan. Dobro se zavedamo, da so ti malčki pravi blagoslov za hišo. Saj so roke blagih do-
brotnikov vedno pripravljene pomagati, kadarkoli po-
trkamo na vrata, proseči milodarov za naše najmlajše. — Bog naj tisočero povrne! Saj mesečina teh znaša največ le 150 Din. Večji otroci so čez dan v otroškem vrtcu, kamor zahaja vsak dan večje število otrok tudi iz mesta in okolice. Koliko se naučijo tukaj, vidite naj-
lepše ob posebnih prireditvah za Miklavža, božičnico in ob proslavi materinskega dne.

S 15. oktobrom smo sprejeli v 6 mesečni kmet. gos-
podinjski tečaj 18 deklet. Prišle so, da se usposobijo za bodoči kmetško-gospodinjski poklic. Treba jim je podati izobrazbe, ki jo rabi mati in gospodinja na kme-
tih. Ne samo šivanja, in kuhanja, ampak tudi vseh v
njeno področje spadajočih del. Razen v zavodu naha-
jajočih se učnih moči, ki poučujejo: vzgojeslovje, hra-
noslovje, vrtnarstvo, gospodinjstvo itd. prihajajo vsak
teden po eno uro predavat sledeči strokovnjaki: preč.
g. dekan — verouk, gospa Anica Žontar — o negi do-
jenčka in higijeni, g. primarij dr. Neubauer — o nalez-
ljivih boleznih, predvsem o jetiki, g. kmet. referent
Wernig — o živinoreji, g. Bedenk — o živinozdravstvu.
Naš namen ni samo izpolnitev nekaj pogojev, stavlje-
nih v programu za gospodinjsko šolo, ampak podati
dekletom temeljito teoretično znanje po strokovnih
učiteljih, ki utemeljujejo svoje znanje z zgledi lastnih
izkustev in doživljajev ter jim dajejo smernice in na-
vodila za bodoče praktično udejstvovanje na njihovih
domovih.

Na zavodu deluje sedaj 8 sester in 2 kandidatini. Vsaka pri svoji dolžnosti in v svojem delokrogu. Vseh
stanovalcev nas je okrog 100. Pa upamo, da bo število
še narastlo, ko bosta izdelani zadnji dve sobici v dru-

gem nadstropju pri otrocih. In če je vsak dan toliko
lačnih želodčkov, vedite da ni nič manj hvaležnih src,
ki vsak dan molijo za svoje dobrotnike, da jih ljubi
Bog blagoslovi, jim nakloni veliko blagostanje, da nam
bodo mogli še tudi v bodoče vršiti delo usmiljenja, sebi
pa zbrati zakladov večnih vrednot.

Razdraženost na Primskovem

Zadnje čase so prejeli na Primskovem in Gorenjah posestniki od občine sporočilo, koliko mora vsak plačati za novo oziroma razširjeno pokopališče na Primskovem. Razdelitev bremen za pokopališče se je izvršila po davkih, kakor je sklenila sama so-
seska na konkurenčni obravnavi. Ko so pa prejeli plačilne na-
loge, so se pa posestniki novih hiš silno razburili, nastala je na Primskovem silna gonja in zabavljanje proti dekanu, stavbne-
mu odboru in občini. Radi tega je nujno potrebno, da zadevo Kranjski zvon podrobno pojasni onim, ki so dobre volje.

Naša župnija je postala prava babilonska zmešnjava vseh ver, nazorov in stanov. Župnija se je v zadnjih 10 letih skoro podvojila in za to je nastalo polno potreb, ki bi jih sicer ne bilo, ko bi ne bilo toliko priseljencev, katerih število vsak dan raste. Čudno bi bilo, če bi se pri tem velikanskem številu ne urinilo tudi nekaj ljudi, ki kale župnijski mir in vsako priliko porabijo za hujskanje med župljani proti duhovščini.

Posebno velik porast prebivalstva in hiš zaznamuje Primsko-
vo, kjer je zadnja leta zraslo kar čez 100 novih hiš. Iz male vasi je nastalo veliko predmestje, kjer imajo večino novi nase-
ljenci, kamor se steka reka doseljencev iz cele države.

Radi velikega dotoka ljudi je postalo pokopališče na Prim-
skovem tako tesno, da je zadnji čas grozila nevarnost, da sploh ne bomo imeli kam pokopavati mrličev novih naseljencev. Pred par meseci mi je sporočil cerkovnik, da je na primskovskem pokopališču samo še eno mesto prazno, za kakega novonaseljenca oziroma tujca. Kmetje, ki so bili prej naseljeni, imajo veči-
noma svoje grobove, novodošli prebivalci pa teh niso imeli, pokopališče je postalo grozeče premajhno, kar je uvidel vsak otrok in kar je priznala vsa soseska.

Dve leti smo že obravnavali to vprašanje pri vsakem veli-
konočnem pouku! Zadevo sem obširno razložil vsem možem iz soseske Primskovo in Gorenje. Vsi so priznali, da je nujno po-
trebno nekaj ukreniti, da se dobi prostor za mrličev onih družin, ki so se na novo naselile v sosesko.

Župnik ni hotel v tem oziru popolnoma nič usiljevati svojega mnenja. Vedno sem pri vseh sestankih povdarjal, da je meni osebno vse eno, kako se ta zadeva uredi, le nekaj je treba ukreniti.

Pred dvema letoma sem že sklical sestanek vseh gospodar-
jev na Primskovem in v Gorenjah, da bi se glede tega dogovo-
rili. Povabili smo v Kranju in na Primskovem javno pri službi božji vse gospodarje in še posebno posestnike novih hiš, da se udeleže tega sestanka. Prišli so pa skoro samo kmetje, to je stari naseljenci, od novo-hišarjev le par gospodarjev. Vsem sem zadevo pojasnil in jim predlagal, da se najprej odločijo, ali bodo sami zidali novo pokopališče oziroma razširili starega ali pa se pokopališče na Primskovem opusti in se napravi za vso župnijo skupno pokopališče. Vsi brez izjeme so bili za to, da se razširi obstoječe pokopališče in da ohrani Primskovo svoje lastno pokopališče. Ker sem hotel v tem oziru ustreči želji so-
seske, sem posredoval pri oblasteh, da so dovolile razširitev obstoječega pokopališča kljub obstoječemu zakonu, ki prepove-
duje gradnjo pokopališča sredi naselja.

Ko se je vsa soseska odločila za to, da se razširi obstoječe pokopališče, sem sklical ponovno sestanek vseh gospodarjev in sem jim razložil, da bo treba v svrhu razširitve najti denarne vi-
re. Prostor za pokopališče je kupila sama podružna cerkev s tem, da je zamenjala zemljišče, ki je bilo določeno za cerkveno

mežnarijo. Župnik bi bil pravilno moral stati na stališču, da je soseska dolžna sama kupiti tudi zemljišče za pokopališče. Da bi pa prihranil soseski te stroške, sem se odločil s cerkvenimi ključarji, da prodamo cerkveni svet in kupimo zemljišče poleg obstoječega pokopališča. Vsi so morali priznati, da je cerkveno predstojništvo cerkveni svet dobro prodalo in zemljišče za pokopališče ceno kupilo. **Za zemljišče ni torej dala soseska niti pare!**

Ko je bil svet za pokopališče kupljen smo zopet javno pozvali vso sosesko, da se odloči, kako bo krila stroške, ali s prostovoljnimi prispevki in delom ali potom konkurenčnega postopanja, to je potom davkov. Ker sem vedel naprej, da bo konkurenčno postopanje prineslo mnogo razburjenja, sem soseski svetoval, naj stroške v denarju plača soseska z gotovino, ki jo ima gospodarski odbor, nekaj naj se nabere s prostovoljnimi prispevki, težaška dela pa naj bi se izvršila po kuluku. Prvotno se je ta moj nasvet sprejel, ko smo pa prišli ponovno skupaj, se je pa proti temu dvignila opozicija in je soseska izjavila da ne prispeva k zgradbi pokopališča ničesar iz soseskega denarja. Vse to je Kranjski zvon lani točno pojasnil.

Pri dotičnem sestanku, kjer se je ovrigel prvotni sklep, so se vsi navzoči izjavili, naj se pokopališče razširi potom konkurenčne obravnave in se razdele stroški po davkih. Tudi pri tem sestanku je bilo prav malo novohišarjev, dasi so bili na prižnici javno povabljeni, naj pridejo. Starohišarji so takrat nastopili proti temu, da bi se vse izvršilo s prostovoljnim delom in soseskinim denarjem radi tega, ker niso hoteli novohišarji delati kuluka in niso hoteli priti niti k sestankom, da bi se domenili, kaj naj bi kdo prostovoljno prispeval. Starohišarji so povdarjali čisto pravilno sledeče: „Radi nas ni potrebno novo pokopališče, razširitev je potrebna le radi priseljencev, ti se pa po večini nič ne zmenijo, da bi kaj prispevali k zgraditvi pokopališča, za to naj se krijejo stroški po davkih, da bodo tako prisiljeni prispevati oni, radi katerih je potrebno razširjenje pokopališča.“

Ker je torej soseska sama tako sklenila, da se vse vprašanje glede kritja stroškov uredi potom konkurenčne obravnave in ker tudi drugače ni bilo mogoče dobiti kritja in ker je bila nujna razširitev, je bilo cerkveno predstojništvo prisiljeno, da je predlagalo oblastem, da se dobi kritje za stroške razširitve pokopališča potom konkurenčne obravnave oziroma po davkih.

Vse se je tako napravilo, kakor so želeli vaščani sami!

Cerkveno predstojništvo je na to naročilo načrte in proračune. Na to je pa okrajno glavarstvo nabilo na občini; na Primskovem in pri okrajnem glavarstvu samem sledeči oglas, ki je bil tudi javno oklican pred cerkvijo:

Sresko načelstvo v Kranju,
dne 13. oktobra 1936.

No. 9985/2

O K L I C.

Na prošnjo župnega urada v Kranju za uvedbo konkurenčne obravnave za kritje stroškov za nameravano razširitev pokopališča na Primskovem ter na prošnjo za tozadevno gradbeno dovoljenje razpisujem v smislu § 14. zakona od 20. julija 1863 za bivšo Kranjsko, § 35, 36 zakona od 7. maja 1874 državni zakon št. 50, glede na predpise zakona od 31. decembra 1894 obrtnega zakona št. 7, ter § 84, 89 in 153 gradbenega zakona konkurenčno in gradbeno obravnavo s komisionelnim ogledom pokopališča na Primskovem dne 21. oktobra 1936 ob 9. uri.

Interesenti morajo pregledati do dneva razprave vse načrte na sreskem načelstvu soba št. 4, ter podati morebitne ugovore pismeno ali ustno pri razpravi sami. Na poznejše ugovore se ne bo oziralo in se bo naprava dovolila, ako ne bo javnih ovir. Če se konkurenčni obvezanci ne bodo udeležili razprave, so kljub temu soobvezni plačati na njih odpadajoči del stroškov, ki ga bo obravnava odtodno sresko načelstvo, v odločbi določilo.

Sreski načelnik:
Gregorin.

Tako so bili javno pozvani vsi interesenti iz Primskovega in Gorenja, da se udeležijo obravnave, kako se bo našlo kritje za

razširitev pokopališča. Vsi so bili javno pozvani, da vložijo eventualne pritožbe ali ugovore. Nihče ni vložil ne ene pritožbe in ni bilo od nikoder kakega ugovora.

K konkurenčni obravnavi so bili torej vsi povabljeni; prišli so pa zopet poleg zastopnikov občine in uradov le kmetje in starohišarji, izmed lastnikov novih hiš se je udeležilo razprave le par posestnikov, dasi so bili vsi opozorjeni na to, da bodo vsi dolžni plačati prispevke, čeprav se ne udeležijo obravnave.

Pri konkurenčni obravnavi so bili vsi sklepi soglasni, vsi starohišarji in posestniki novih hiš, ki so bili navzoči, so sklenili, da se stroški razdele po davkih. Ker so pa nove hiše oproščene zgradarine, ne pomeni tudi oprostitev drugih javnih dajatev in da posestniki novih hiš prispevajo po davkih toliko, kolikor bi prispevali, če bi zgradarino polno plačevali.

Pri tej javni obravnavi se je izvolil tudi stavbni odbor, ki naj vodi zgradbo in izpelje sklepe konkurenčne obravnave. Na podlagi te konkurenčne obravnave je izdalo sresko načelstvo sledečo odločbo:

Sresko načelstvo v Kranju,
dne 30. oktobra 1936.

No. 9985/3

O D L O Č B A.

Na prošnjo župnega urada v Kranju, da se uvede konkurenčna obravnava za kritje stroškov za nameravano razširitev in preureditev pokopališča na Primskovem in da se mu izda gradbeno dovoljenje se je dne 21. septembra izvršila gradbeno in konkurenčna obravnava na kraju samem. Ugotovilo se je sledeče:

Predmet obravnave je ureditev obstoječega starega pokopališča in razširitev obstoječega pokopališča na južni strani cerkve. V to svrhu bo potrebno izvršiti sledeča dela:

- 1.) Naprava ograje okrog starega in na novo projektiranega pokopališča.
- 2.) Poprava obstoječega najnega zidu med starim in novim pokopališčem.
- 3.) Naprava vstopnih vrat na pokopališču.
- 4.) Ureditev pokopališča na posamezne oddelke in ureditev potov.
- 5.) Prenovitev križa in ureditev njega okolice.
- 6.) Naprava dohoda iz starega pokopališča na novo.
- 7.) Napeljava vodovoda in ureditev bazena.
- 8.) Dobava in postavitve mejnikov za razdelitev pokopališča.
- 9.) Naprava 2 vstopnih vrat na novo pokopališče.

Vsa spredaj navedena dela so proračunjena glasom predloženega stroškovnika in načrtov na znesek 59.420,24 Din.

Komisija je nadalje ugotovila, da so vsa predvidena dela za razširitev in popravo pokopališča nujno potrebna, ker je obstoječe pokopališče popolnoma prenapoljeno in za nove prebivalce sploh ni prostora več za pokopavanje. Stanje obstoječega pokopališča pa je zelo slabo in je iz stavbenih ter sanitetnih ozirov poprava pokopališča absolutno potrebna.

Župljani in forezni katastrske občine Primskovo, kot konkurenčni obvezanec, so bili na obravnavi zastopani po petčlanskem pooblaščenem komiteju občinskega odbora na Primskovem: komitej je izjavil, da se smatra za edinega konkurenčnega obvezanca za kritje tozadevnih stroškov in priznal potrebo razširitve in preureditve pokopališča v projektiranem obsegu.

Privatnopravnih ugovorov ni bilo vloženih do razprave niti na razpravi sami; glede na javne ozire ni pomislekov proti nameravani preureditvi in razširitvi.

Na podlagi gornjega dejanskega stanu ter §§ 12, 16, 17 zakona za bivšo Kranjsko od 20. julija 1863, §§ 35, 36 zakona od 7. maja 1874 avstr. drž. zakona št. 50 o ureditvi zunanjih pravnih odnosov je katol. cerkve § 89 stavb. reda za bivšo Kranjsko ugotavljam in odrejujem sledeče:

Ugotavljam, da je projektirana preureditev in razširitev pokopališča na Primskovem nujno potrebna, dalje

ugotavljam, da so župljani in forezni kat. občine Primskovo edini konkur. obvezanci in da so oni dolžni nositi vse stroške za

preureditev in povečavo pokopališča po predloženem proračunu, ki ga sočasno odobrujem.

Dovolim gradbo razširitve in preureditve pokopališča na Primskovem po predloženih načrtih, ki jih sočasno odobrujem in pod pogojem da prosilec dobi še posebno dovoljenje kr. banske uprave kot zastopnice banov. cest za zgradbo pokopališča na nepredpisni oddaljenosti od banov. ceste,

priporočam iz estetskih razlogov, da se obdrži prostor pred cerkvijo, na novem in na starem delu pokopališča prost, po možnosti zasajen z lepimi grmičevjem. Obstoječa mrtvašnica ki je v zelo slabem stanju naj se premesti na drug od ceste bolj zaklonjen prostor in to najbolj v vzhodni kot starega pokopališča.

Naročam občinskemu odboru obč. Primskovo, da takoj sklepa ali naj se gorenja obveza krije naenkrat s cerkveno konkurenčno doklado, ali pa najetjem posojila, ki se ima amortizirati z anuitetami.

V prvem slučaju mora občinski odbor obenem ugotoviti, koliko direktnega, samoupravnim dokladam podvrženega davka plačujejo župljani in forenzi ter na tej osnovi izračunati, koliko odstotkov naj znaša cerkvenokonkurenčna doklada. Za slučaj najetja posojila se mora vsako leto posebej na enak način radi odplačila anuitete izračunati odstotek cerkvenokonkurenčne doklade.

V to svrhu, naj si odbor takoj pribavi potrebne podatke od davčne uprave in nato sestavi poseben proračun, ki bo obremenjeval le župljane in foreze katastr. občine Primskovo in sicer glede na njihove neposredne davke brez ozira na to ali so nekateri začasno plačevanja oproščeni.

Ker so vsa dela neodložljiva je dolžan občinski odbor čim prej preskrbeti in staviti na razpolago že izvoljenemu stavbnemu odboru potrebna denarna sredstva, da se z gradnjo takoj res prične.

V stavbeni odbor so bili izvoljeni dekan Škrbec Matija, župnik v Kranju, Novak Janez, posestnik Primskovo, Gorjanc Janez, posestnik Primskovo, Skodlar Franc, tes. moj. Gorenje, Lokar Ivan, posestnik Primskovo.

Stavbni odbor si mora izbrati izmed sebe predsednika, ki bo zastopal odbor na zunan in vodil račune. Stavbni odbor je dolžan po končani zgradbi sestaviti končni obračun in ga dostaviti občinskemu odboru obč. Primskovo na vpogled. Event. pritožbe zoper obračun rešuje sresko načelstvo.

Odločba kakor tudi priloge so v smislu čl. 5 in 6 taks. zakona takse proste.

Komisijiske stroške je dolžna poravnati občina Primskovo kot zastopnica konkurenčnega obvezanca; višina stroškov pa se odredi s posebnim odlokom.

Zoper to odločbo je dopustna pritožba na kr. bansko upravo dravske banovine v Ljubljani, ki bi jo bilo s takso Din 20.- tekom 15 dni po dnevu vročitve vložiti pri sreskem načelstvu v Kranju.

Za one, ki po zakonu niso oproščeni plačanja taks.

RAZLOGI:

Odlok o nujnosti in potrebi razširitve in preureditve pokopališča sloni na že omenjenih ugotovitvah komisije pri pregledu pokopališča na licu mesta.

Odlok glede konkur. obvezanca temelji na predpisu § 12. zakona za bivšo Kranjsko od 20. julija 1865 l. na ugotovitvi, da podružna cerkev na Primskovem sama nima razpoložljivih denarnih sredstev s katerimi bi mogla kriti delno stroške za projektirana gradbena dela in na ugotovitvah razprave, da drugih konkurenčnih obvezancev razen župljanov in forenzov kat. občine Primskovo ni.

Gradbeno dovoljenje je bilo izdati, ker ni bilo zadržkov iz javnih ozirov in ker predloženi načrti odgovarjajo predpisom gradb. zakona odn. pravilnika. Vse ostale odredbe in navodila temelje na že cit. zak. določilih.

Sreski načelnik:
Gregorin

Proti tej odločbi ni bilo niti enega ugovora.

Stavbni odbor je na to **smel izvršiti le to, kar je sklenila konkurenčna obravnava**. Stavbni odbor nima pravice prav ničesar spreminjati ali samolastno nastopati. Razdelitev bremen je bila določena od konkurenčne obravnave, to je od stanovalcev samih. Seveda takrat nihče ni vedel, koliko davka kdo plačuje in koliko bo prišlo na vsakega.

Občina mora po zakonu preskrbeti denar in je morala stroške, ki so bili v proračunu določeni in od vaščanov sprejeti, razdeliti po davkih. Tudi občina nima pravice po svoji volji razdeljevati bremena za pokopališče. Ona je zahtevala od davčne uprave izkaz, koliko plačuje vsak posestnik na Primskovem in Gorenjah davkov in na to je občina razdelila vse stroške točno po davkih, kakor so sami vaščani prej sklenili. Ker je pa zemljiški davek v primeri z zgradarino majhen, je razdelitev teh dajatev po davkih izpadla za nove hišarje, ki plačujejo zgradarino, zelo neprijetno velika. Od najemnine, ki jo prejema ali bi jo prejemale lastniki stanovanjskih hiš, se plača okrog 40% davka. Kmet plača od zemljišča direktnega davka morda par sto dinarjev, zgradarino od hiše je pa kaj kmalu par tisočakov. Ker se je celotna vsota razdelila po višini davkov, je jasno, da je prišlo na one, ki imajo le hiše in plačujejo zgradarino, veliko in neprimerno več dajatev, kakor pa na kmetije. Kmetje plačajo po kakih 60 do 200 Din, novohišarji pa kar po 200, 500, 400 in še več Din. Res je to mnogo. Toda davčnega zakona ni delal ne župnik, ne občine in ne stavbni odbor. Res je prišlo na nekatere novohišarje, ki imajo le malo, mnogo več pripadka, kakor na kmete. Toda tega ni kriv ne župnik, ne občina in ne stavbni odbor. Kmetje ne plačujejo od svojih hiš zgradarine, kdor pa ima v najemu stanovalec, ki mu plačujejo najemnino, mora pa tudi plačati večje davke in je prišlo tudi na njega veliko plačilo za pokopališče, tako plača n. pr. g. Jeršin kar sam Din 1700.—

Če je kdo kriv take razdelitve, ki je zadela novohišarje, so pač krivi sami. Niso prišli na sestanke, niso se udeležili konkurenčne obravnave, dasi so bili pozvani, niso hoteli prej ničesar slišati, vsaj po večini ne, da bi se pokopališče razširilo s prostovoljnim delom in prostovoljnimi prispevki. Mislili so: naj le plačajo kmetje, saj imajo premoženje. Seveda kmetje so imeli tudi prav, ko so odklonili to, da bi se stroški krili s prostovoljnim delom in soseskinim denarjem. „Kako naj mi gradimo pokopališče za one, ki so se naselili, če pa oni nočejo nič prispevati.“ Tako so kmetje pravilno povdarjali. Ker se novohišarji niso brigali, da bi se pokopališče uredilo potom prostovoljnih prispevkov in prostovoljne sporazumne ureditve dela, so sami sebe vjeli, da morajo sedaj nositi veliko večino bremen.

In sedaj mesto, da bi novohišarji sebe tolkli po glavi, pa udrihajo na vse grlo po župniku, stavbnemu odboru in občini, ki noben ni nič prizadet. Kdor je pošten, mora kar priznati: Mi sami smo krivi, da moramo sedaj nositi večino bremen.

Priznam, da pač mnogi niso poznali zakona in niso bili poučeni, kako je prišlo do tega, da morajo hišarji, ki plačujejo zgradarino, toliko prispevati. Prepričan sem, da je ogromna večina posestnikov hiš toliko poštenih, da bodo sedaj, ko je zadeva točno pojasnjena, priznali, da ne zadene nikaka krivda ne občine, ne stavbnega odbora in še manj ne župnika. Žal pa je prišlo na Primskovo tudi nekaj oseb, ki pri vsaki priliki skušajo delati nerazporejen proti duhovščini in tem hujskačem je zopet naselilo tudi nekaj sicer dobrih ljudi, da so se dali v svoji nepoučenosti zapeljati do takih kritik in besed, ki jih mora obžalovati vsak pameten človek.

Pripominjam, da je občina najela za kritje stroškov za pokopališče posojilo, ki bo moralo biti plačano v treh letih, tako bodo tudi posestniki na Primskovem in Gorenjah morali plačati svoje prispevke vsaj v treh letih. Če pa kdo vse takoj plača, mu ne bo treba plačevati obresti za dolg. Vsako upiranje pa bi moglo prinesiti le škodo, ker je vse postalo pravomočno, ker se nihče ni pritožil.

Upam, da bo to pojasnilo vsem, ki so dobre volje odstranilo vse nesporazume in končalo razburjenje in hude kritike. Seveda

onim, ki nočejo resnice in onim, ki namenoma iščejo povsod prilike za hujskanje, bi pa še angel iz nebes ne mogel dovolj pojasniti in ne ustreči.

Župnija Kranj

OZNANILA ZA MAREC:

5. Prvi petek v mesecu, ob 6. sv. maša z blagoslovom, ob 6. zvečer križev pot.

7. IV. ned. v postu, prva nedelja v mesecu, zjutraj ob 6. sv. maša z blagoslovom in mesečno sv. obhajilo za moške.

14. Tiha nedelja, popoldne shod za žensko Marijino družbo. 16., 17., 18. Tridnevica v čast sv. Jožefu, zvečer ob 6. litanije sv. Jožefa.

17. Sv. Jedert, ob 7. soseskina sv. maša na Rupih.

19. Sv. Jožef, zapovedan praznik, ob 6. sv. maša z blagoslovom, ob 10. sv. maša na Hujah z darovanjem za cerkev. Doma bo tudi ob 10.50 tiha sv. maša. Pop. ob pol treh v župni cerkvi litanije sv. Jožefa in ob 5. uri na Hujah pete litanije M. B. z darovanjem za cerkev.

Na praznik sv. Jožefa pade letos tudi praznik žalostne M. B. Ta dan je zjutraj skupno sv. obhajilo za žensko Marijino družbo.

21. Cvetna nedelja, sv. maše brez pridige, ker se bere trpljenje N. G. J. K. Ob 10.15 je blagoslov oljk in procesija okrog cerkve..., katere naj se udeleže vsi verniki, ki pridejo k blagoslovu oljk.

24. Velika sredo ob 4. pop. slovesne jutranjice.

25. Veliki četrtek in praznik Marijinega Oznanenja. Ta dan bo kakor navadno na veliki četrtek le ena sv. maša in sicer slovesna ob 9 uri. Sv. obhajilo se bo delilo ob 6, 7 in 8 uri in na to zadnje sveto obhajilo slovesno med sv. mašo. Po sv. maši se sv. R. T. prenese v božji grob in se razkrijejo oltarji.

26. Veliki petek, slovesno opravilo se prične ob 7. zj. Pop. ob 4 uri slovesne jutranjice, zv. ob 7. zadnja postna pridiga, rožni venec, litanije presv. Srca Jezusova pri božjem grobu, petje žalostink.

27. Velika sobota, ob 7. uri blagoslov ognja, krstne vode, slovesna sv. maša z alelujo. Blagoslov velikonočnega jagnjeta se vrši pop. ob 5 uri v rožnenski cerkvi, ob pol štirih v Čirčičah, ob 4. na Hujah, ob pol petih na Rupih in ob 5 v rožnenski cerkvi. Ob 6. slovesne jutranjice in nato vstajenje in slovesna procesija po običajni poti. Po procesiji zahvalna pesem in Regina coeli lactare ter blagoslov. Opoldan preneha post.

Molitveno uro naj opravijo: pop. ob 3. veliki četrtek deklška Marijina družba, veliki petek III. red, velika sobota ženska Marijina družba.

28. Velika noč, ob 6. in 10.50 sv. maša z dvema blagoslovoma, ob 10.50 slovesna peta sv. maša. Pop. ob pol treh slovesne litanije M. B.

29. Velikonočni ponedeljek, nezapovedan praznik, sv. maše kakor ob nedeljah.

14. Tiha nedelja. Božja služba po navadi.

16., 17., 18. Tridnevica v čast sv. Jožefu.

19. Praznik sv. Jožefa. B. služba zjutraj po navadi, ob 9 uri z blagoslovom, popoldne ob 2 uri križev pot in litanije sv. Jožefa.

21. Cvetna nedelja. Zjutraj B. služba po navadi, ob 9. blagoslov oljke in lesa, popoldne ob 2. branje pasijona in litanije.

24., 25., 26. ob 4 uri cerkvene molitve velikega tedna.

25. Veliki četrtek. Spomin zadnje večerje. Ob 9 uri peta sv. maša, med mašo skupno sv. obhajilo, po sv. maši prenesenje sv. Rešnjega Telesa k oltarju Matere B. in odgrnjenje oltarjev. Zvečer križev pot.

26. Veliki petek. Ob 8 uri pasijon sv. maša z predposvečeno sv. hostijo, odgrnjenje in počestčenje sv. križa, po maši se izpostavi sv. Rešnje Telo v Božjem grobu.

27. Velika sobota. Ob 7 uri blagoslov ognja, velikonočne sveče in krstne vode, ter peta sv. maša. Molitvene ure na veliki petek: Od pol sedme do pol osme za dekleta, od pol osme do pol devete za može in fante.

Veliko soboto ob 5. cerkvene molitve, potem procesija z Najsvetejšim po navadnem redu.

Blagoslov velikonočnih jedil: V soboto ob 1 uri na Bregu, potem v Drulovki, ob pol 2 uri v Št. Petru, na Kalvariji pri treh križih in na Gor. Savi. Ob 2 uri v Sred Bitnju, potem v Zg. Bitnju in v Stražišču, zvečer po procesiji in v nedeljo po jutranji maši v farni cerkvi.

28. Velikonočna nedelja. Praznik Vstajenja G. Zjutraj sv. maša z blagoslovom ob 9 uri slovesna peta sv. maša z blagoslovom ob pol 5 uri pete litanije M. B.

29. Velikonočni ponedeljek. Sv. maša zjutraj po navadi, ob 9 uri z blagoslovom, ob 2 uri popoldne litanije.

MRLIŠKA KRONIKA

50. januarja Benedičič Jožef, oženjen delavec, star 45 let iz Javornika pod Sv. Joštom umrl na Gorenji Savi.

51. januarja Gruden Josip, oženjen, art. kapetan v pokoj, umrl v Stražišču star 57 let.

10. februarja Marija Blažin, obč. uboga, stara 84 let umrla v Stražišču.

14. februarja Ivana Rupnik, žena hišnega posestnika stara 34 let, umrla v Stražišču.

POROČENI PARI

51. januarja Čern Jožef, zidar v Podbrezju in Marija Šterbinec, tov. delavka v Stražišču.

51. januarja Demšar Janez, čevljarski mojster v Stražišču in Leopoldina Bašar, posestnika hči v Zg. Bitnju.

1. februarja Tauchman Frančišek, tkalski mojster v Stražišču in Ana Staniša iz Smihela pri Novem mestu.

1. februarja Metod Oblak, stavbenik iz Kranja in Justina Benedik, trgovčeva hči iz Stražišča.

2. februarja Bašar Franc, posestnik, Stražišče in Antonija Uranič, trgovka iz Koroške Bele.

7. februarja Hvasti Franc, krojač iz Brega in Martinka Ješe, tov. delavka iz Drulovke.

7. februarja Florjančič Franc, tov. delavec iz Škofje Loke in Agata Ambrož, tov. delavka iz Stražišča.

7. februarja Oman Peter, tov. delavec v Stražišču in Albina Vilfan, iz Zg. Bitnja.

Župnija Šmartin pri Kranju

OZNANILA ZA MAREC:

4. V četrtek zvečer ob pol 7 uri molitvena ura pred prvim petkom.

5. V petek sv. maša z blagoslovom pri oltarju Srca J.

6. V soboto zvečer ob 6. litanije Srca J.

7. IV. ned. v postu, Božja služba po navadi. Ta dan vizitacija 5. reda. Popoldne ob 2 uri nagovor za tretje rednike in litanije.

Podpirajte

Vincencijevo

družbo!